

Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava

VD/4853/00.02.00.03/2025

Vihreä valtuustoryhmä sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lentorata-hankkeen esiselvitysvaiheessa Lentorata Oy:lle on esitetty muistutuksia siitä, ettei radan vertailuvaihtoehtoja ole tutkittu riittävän kattavasti. Sekä Väylävirasto (jo Suomi-rata-vaiheessa 2019) että ELY-keskus¹ ovat edellyttäneet vaihtoehtojen huolellista selvittämistä. Tästä huolimatta Lentorata Oy ei ole suunnitellut tarkempia lisäselvityksiä vertailuvaihtoehdoista.

Lentorata-hankkeen aiemmassa hankedokumentaatioissa sekä viranomaisten esittämissä arvioissa on tunnistettu seuraavia vertailuvaihtoehtoja:

1. Vaihtoehto 0+: Lentorataa ei toteuteta. Pääradalle toteutetaan Pasila–Riihimäki-rataosan liikenteellisen välityskyvyn parantaminen. Lisäksi Digirata² lisää kapasiteettia ja minimoi häiriöherkkyyttä koko Suomen rataverkolla.
2. Vaihtoehto VE P: Pääradan laajentaminen yhdellä lisäraiteella (5. raide) Käpylästä Keravalle. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole sisällytetty Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselvitykseen (YVA)³.
3. Lisää infraa pääradalle: Useampia ohituspaikkoja pääradalle, laituripituuksien kasvattaminen asemilla sekä mahdollinen yhteys tulevaan Itärataan Keravalta (ELY-keskus on esittänyt toivomuksen tämän vaihtoehdon tarkemmasta selvittämisestä).

Lentoradan yleissuunnitelmaa valmistellaan ja tarkennetaan parhaillaan. Samalla olisi tarpeen tutkia vertailuvaihtoehtoja, jotta päätöksenteon pohjaksi saadaan kattavat ja ajantasaiset tiedot eri vaihtoehdoista. Tarve lisäselvityksille on erityisen perusteltu, koska hankearviointiraporttien⁴ mukaan hankkeen yhteiskuntataloudellinen hyöty-kustannussuhde on erittäin heikko, vain 0,19. Lisäksi Digirata-hankkeen toteutus parantaa pääradan kapasiteettia ja häiriönsietokykyä pitkälle tulevaisuuteen, mikä vähentää Lentoradan rakentamisen kiireellisyyttä.

Kaukojunaliikenteen kysynnän ei arvioida merkittävästi kasvavan, ja selvitysten mukaan lentoratatmatkasta ei voida periä merkittävästi korkeampia lisähintalippuja^{5, 6, 7}.

Lentorata Oy:n yhtenä omistajana Vantaan intressi on saada perusteelliset raportit mahdollisen rakentamispäätöksen tueksi. Omistajana Vantaalla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiöön.

Esitämme, että Vantaan kaupunki vaatii Lentorata Oy:tä täydentämään yleissuunnitelmaa kattavalla vertailuvaihtoehtojen selvityksellä.

Tämän pohjalta voidaan myöhemmin arvioida hankkeen todellista tarvetta, yhteiskuntataloudellista perusteltavuutta, ympäristövaikutuksia sekä liikenne- ja matkustajakysyntää.

Lähteet:

¹ ELY-keskus: Perusteltu päätelmä 23.2.2024. Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf

² Digirata-hanke: Tietoa Digiradasta. <https://digirata.fi/tietoa-digiradasta/>

³ Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA), 2024.

https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lontorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Lontorata Oy: Hankearviointi 2023. <https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lontoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma – Toimeenpanosuunnitelma 2024.

https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Lontorata Oy: Lontorata eri markkinaskenaarioissa 2025.

<https://lontorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lontorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Lontorata Oy: Julkaisut. <https://lontorata.fi/julkaisut/>

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 36

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lontoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava